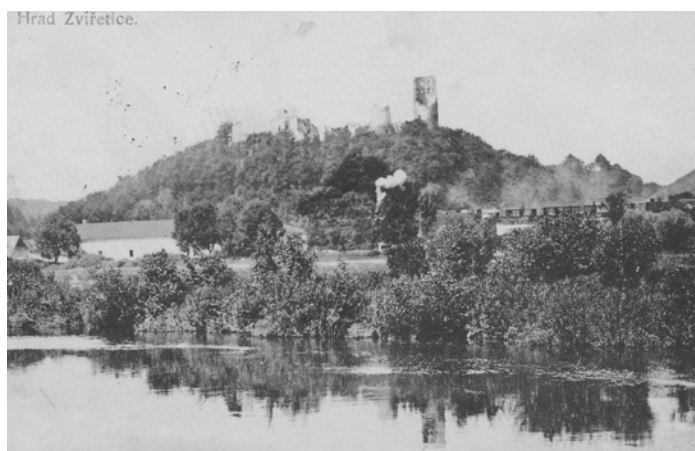
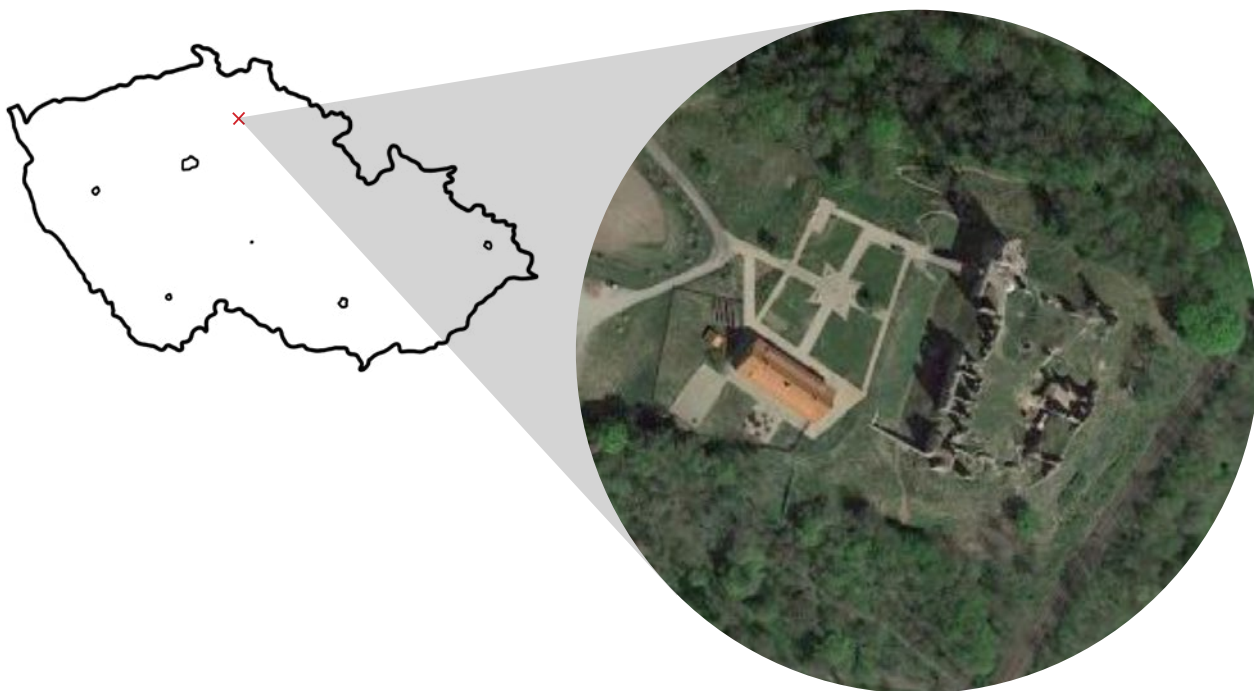

ATELIÉR GIRSA
ÚSTAV PAMÁTKOVÉ PÉČE
FA ČVUT

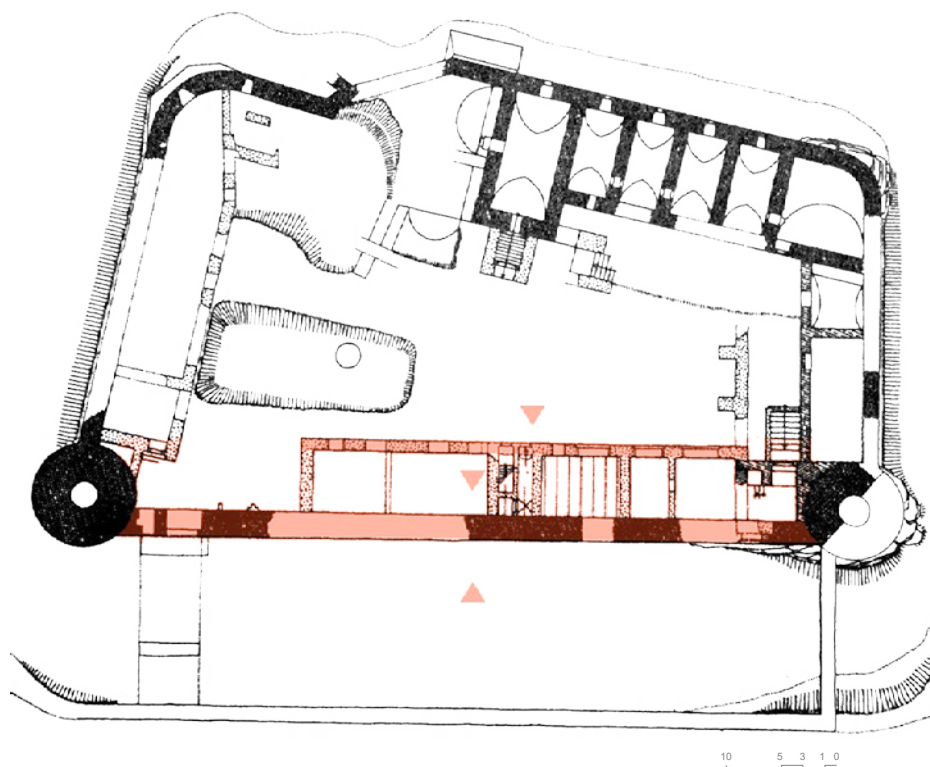
ELIŠKA HOUDOVÁ
KONZERVACE TORZA ZÁMKU ZVÍŘETICE
LS 2022

HISTORIE

Torzo zámku Zvířetice se nachází ve středočeském kraji v blízkosti města Bakov nad Jizerou. Stávající podoba zámku je důsledkem dvou požárů na konci 17. století a v první čtvrtině 18. století a následného vysídlení. Původně byl na kopci v polovině 12. století postaven páný ze Zvířetic strážní hrad s dvěma věžemi. Koncem 14. století došlo k pozdně gotickým úpravám a v polovině 16. století bylo panství prodáno rodu Vartenberků. Ti gotický hrad přebudovali do podoby renesančního zámku, na gotickou tvrz bylo nastaveno jedno podlaží, došlo k úpravě věže a přesunu hlavní brány do polohy jak ji známe dnes. V době největšího rozkvětu zámku se severozápadním směrem za hradním příkopem rozprostíralo rozsáhlé předzámčí. V barokní době, kdy zámek vlastnil Albrecht z Valdštejna byla do severovýchodního rohu vestavěna kaple. Roku 1693 uhořel do jihozápadní věže blesk, vzniklý požár pohltit renesanční patro a celou jižní část. Po necelých 30 letech se roku 1720 situace opakovala, požáru podlehl většina severní a východní části zámku. Od té doby došlo ke kompletnímu zániku předzámčí a chátrání zámku. Severní věž však stála až do poloviny 19. století, kdy se její část zřítila. Ve 30. letech 20. století na zřícenině působil Klub českých turistů a následně letní tábory hnutí Brontosaurus, kteří prováděli drobné úpravy, stabilizace a mimo jiné z torza severní věže vytvořili rozhlednu. Od roku 2012 je zvířetické torzo majetkem města Bakov nad Jizerou. Je středem pozornosti nejen odborníků, ale i laiků a atraktivní program každoročně láká k návštěvě hradu nespočet turistů.

O PROJEKTU

Projekt ukazuje 2 přístupy na 3 zdech. Západní obvodové zdivo bylo pojednáno jak z interiéru tak exteriéru. V konzervační variantě je navrženo především zajištění korun zdiva, stabilizační zásahy zahrnují zazdění kaverny, opravy kamenných ostění a konzol, vyzdění záklenků, a rozšíření podnože a stabilizaci zdiva v lomu. V radikálnější verzi doporučené rekonstrukce je dostavba dovedena do maximální možné míry za podkladu nálezo-
vých situací nebo historických pramenů a tím je veškerá realizovaná dostavba fakticky podložena. Tyto zásahy jsou nejvíce patrné na zdi renesančního zámku ze strany do nádvoří, kde je v konzervační úpravě kladen důraz na zachování torzální siluety s cílem stabilizovat zděné střepy, avšak v radikálnější verzi jde již o doplnění do podoby plynulé fasády. U znovu dozdívaných částí je brán v potaz odtokový režim dešťové vody.

Cílem projektu je představit dva přístupy k opravám torzální architektury a poukázat tak na důležitost torza jako siluety v krajině a zároveň na fakt, že opravy torzální architektury a přístup k nim je stále předmětem debaty a názorových střetů. Citlivé konzervační opravy dokážou památce prodloužit život, naopak neuvážlivé zásahy do historického zdiva mohou dopomoci k zániku.

ZÁPADNÍ OBVODOVÁ ZEĎ - POHLED VNĚJŠÍ

KONZERVACE

STÁVAJÍCÍ STAV

POUČENÁ REKONSTRUKCE

10 5 3 1 0

10 5 3 1 0

zajištění korun zdiva

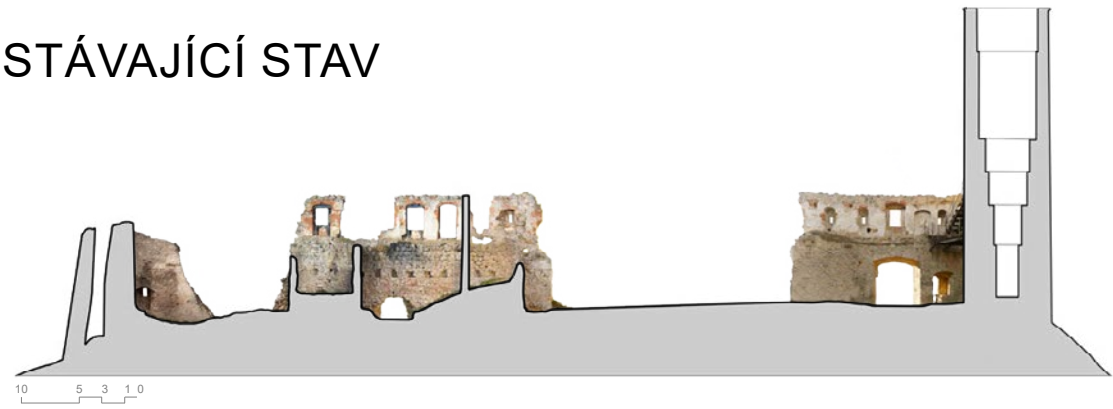
zajištění korun zdiva
rekonstrukce
cihelného záklenku
rekonstrukce
kamenného ostění
vyzdění kaverny
stabilizace a rekonstrukce
kamenných konzol
zajištění korun zdiva

doplnění kamenného ostění
stabilizace přízdívkou

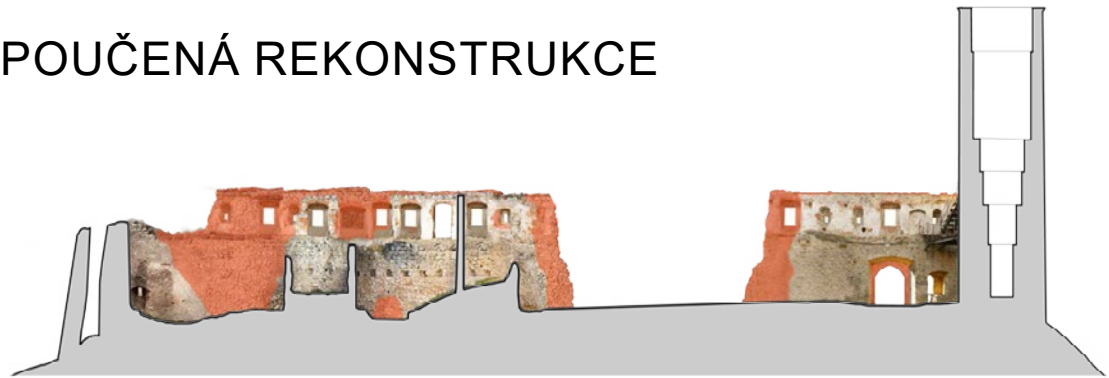
stabilizace lomového
zdiva s přízdívkou

stabilizace lomového zdiva s přízdívkou

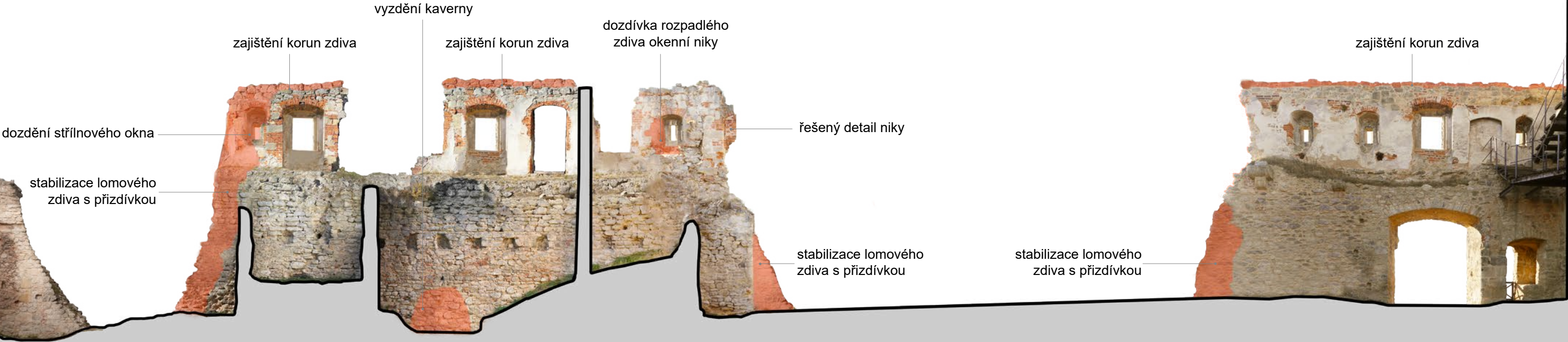
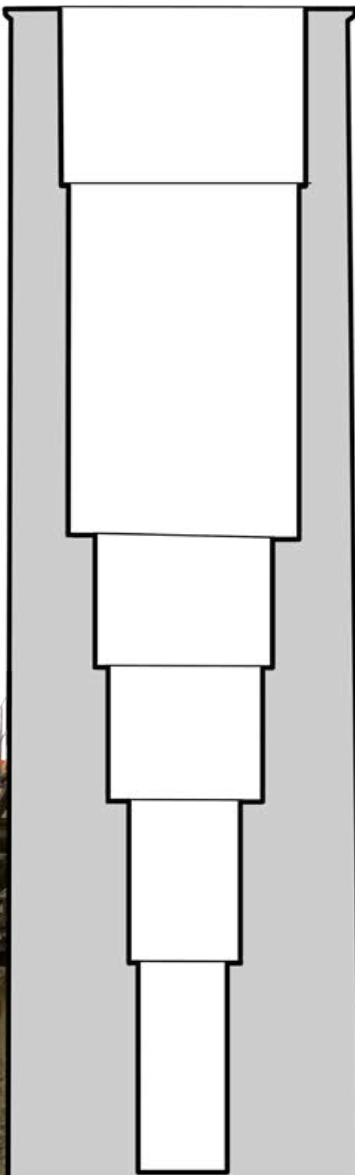
STÁVAJÍCÍ STAV

POUČENÁ REKONSTRUKCE

KONZERVACE

VNĚJŠÍ ZEĎ RENESANČNÍHO KŘÍDLA - POHLED Z NÁDVOŘÍ

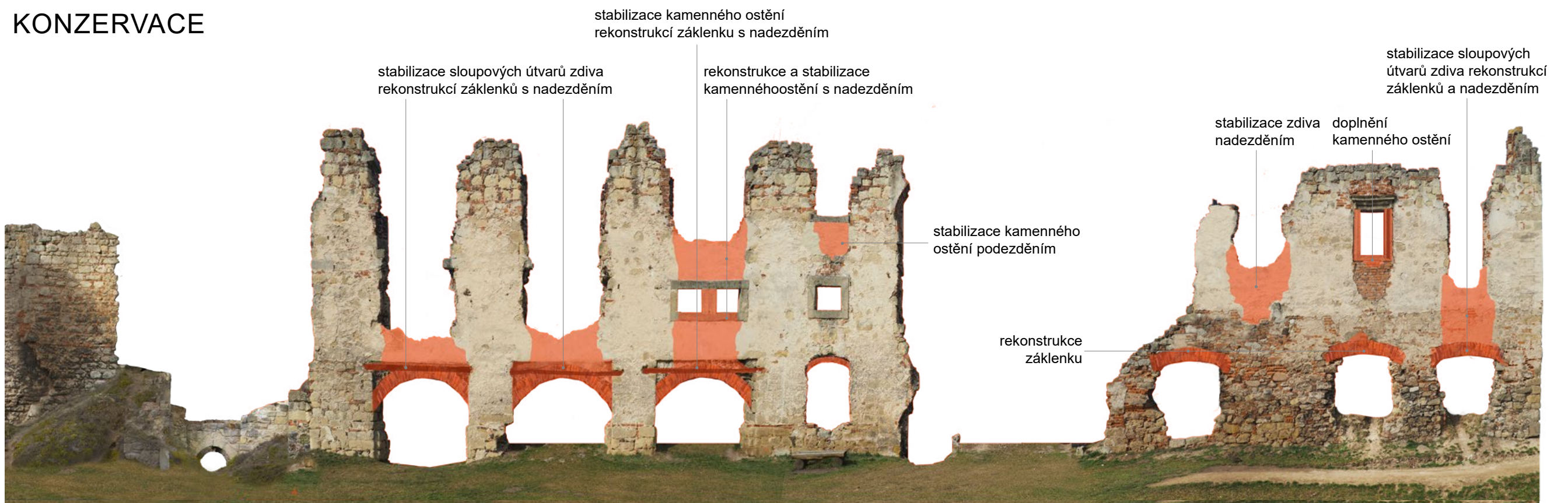
STÁVAJÍCÍ STAV

POUČENÁ REKONSTRUKCE

KONZERVACE

ŘEŠENÉ DETAILS

V rámci celku jsou řešeny dva detaily stabilizace, jedním je zděná nika a druhým kamenné ostění. Zděná nika v západní obvodové zdi obrácena směrem do interiéru je vynášena pouze svým zdivem, jelikož zeď pod ní byla vyvalena. Navrhuji stabilizaci tenkými ocelovými pruty vloženými do cihelných spar. Pruty budou vynášet zdivo a cihly tak nebudou tolik namáhány a nehrozí zřícení niky a tím její zánik. V situaci kamenného ostění jsem přistoupila k variantě kompletního doplnění kamenného ostění do sdruženého okna dle nálezových situací, čím dojde ke kompletní stabilizaci celého prvku.

ŘEŠENÉ DETAILS

V situaci kamenného ostění jsem přistoupila k variantě kompletního doplnění kamenného ostění do sdruženého okna dle nálezových situací, čím dojde ke kompletní stabilizaci celého prvku.

